

Obec Rusava

jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb.,
o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
(dále jen zákon o pohřebnictví)

vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona
Řád veřejného pohřebiště Obce Rusava

Článek 1

Úvodní ustanovení

- (1) Řád veřejného pohřebiště schválilo Zastupitelstvo obce Rusava ve smyslu § 84 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, dne 12. 10. 2020 pod číslem usnesení 8/11/2020, po předchozím souhlasu Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 1. 9. 2020 vydaného pod č.j. : KUZL 57778/2020.
- (2) Provozovatelem veřejného pohřebiště na Rusavě je Obec Rusava, Rusava 248, IČ:00287709, zastoupená starostou obce.
- (3) Úcta k památce zesnulých a účast na smutku pozůstalých, jakož i společenské poslání pohřebiště jako veřejného pietního místa, určeného k rozloučení se zemřelými, k jejich pohřbívání a k ukládání jejich zpopelněných ostatků vyžaduje, aby pohřebiště bylo udržováno v dobrém stavu, a aby bylo dbáno příslušných zdravotních, hygienických a bezpečnostních předpisů.
- (4) Řád veřejného pohřebiště upravuje správu pohřebiště obce Rusava a povinnosti osob, kterým svědčí právo nájmu místa na pohřebištích, dále osob, které zde vykonávají objednané činnosti a návštěvníků pohřebišť, to vše v souladu se zákonem o pohřebnictví.
- (5) Použité pojmy:
  - a) Zákon o pohřebnictví – zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
  - b) Veřejné pohřebiště - (dále též „pohřebiště“) je prostor určený k pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení zpopelněných lidských ostatků v podobě míst pro hroby a hrobky nebo úložiště jednotlivých uren, či vsypové louky nebo jejich kombinace; součástí pohřebiště jsou rovněž čestná pohřebiště a jednotlivé čestné hroby.
  - c) Řád veřejného pohřebiště obce Rusava (dále též řád) – zveřejněná závazná pravidla a podmínky, kterými Obec Rusava jako provozovatel pohřebiště v souladu s § 19 zákona o pohřebnictví upravuje zejména:
    - podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa, které musí být stejné pro všechny osoby,
    - rozsah služeb poskytovaných na veřejném pohřebišti a stanovení druhů konečných rakví pro ukládání do hrobů a hrobek, a to včetně vložek a vystýlek do rakví, transportních vaků a rubášů,
    - tlečí dobu pro lidské pozůstatky ukládané do hrobů,
    - povinnosti nájemců hrobového místa při záměru zřízení hrobky,
    - podmínky pro povolování exhumace po tlečí době,
    - povinnosti návštěvníků veřejného pohřebiště v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a zachováním důstojnosti tohoto místa a způsob a pravidla užívání zařízení veřejného pohřebiště (např. obřadních síní), pokud je této úpravy třeba,
    - povinnosti provozovatele pohřebiště a dalších osob vykonávajících činnosti související se zajištěním řádného provozu veřejného pohřebiště,
    - povinnosti nájemce hrobového místa, včetně rozsahu péče o hrobové místo,
    - dobu, po kterou je veřejné pohřebiště přístupno návštěvníkům,
    - podmínky pro dohled nad provozovatelem pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti provádět práce podle § 4a odst. 2 zákona o pohřebnictví.

- (6) Provozovatel veřejného pohřebiště (dále též provozovatel) – obec zajišťuje provoz veřejného pohřebiště jako službu ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
- (7) Hrobové místo - místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo hrobky nebo vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren, včetně plochy pro zhotovení hrobového zařízení a stavby hrobky.
- (8) Hrob - je hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků s následným zásypem zeminou.
- (9) Hrobové zařízení – je věc movitá sestávající z rozebíratelných dílů, (včetně nezbytných základů), kterou lze přenést z místa na místo bez porušení její podstaty.
- (10) Hrobka - je hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků v rakvi do obestavěného prostoru pod nebo nad zemí, nezasypané zeminou. Hrobka je věc nemovitá mající charakter dočasné stavby, kterou nelze přenést z místa na místo bez porušení její podstaty.
- (11) Urnové (epitafní) místo - je hrobové místo určené pouze pro ukládání uren se zpopelněnými lidskými ostatky (minimálně v úředních obalech), do vyhrazeného prostoru pod nebo nad zemí; uložení uren se zpopelněnými lidskými ostatky je se souhlasem provozovatele možné i do hrobů a hrobek, nebo v pevných obalech na jejich povrch.
- (12) Kolumbárium – je nadzemní stavba se schránkami pro ukládání uren se zpopelněnými ostatky.
- (13) Místo vsypu - je hrobové místo určené pouze pro ukládání zpopelněných lidských ostatků do vyhrazeného prostoru v zemi pod odkrytý travní drn bez jakéhokoliv obalu.

Článek 2

Doba zpřístupnění pohřebiště

Pohřebiště je veřejné místo a je přístupné bez omezení. Avšak provozovatel může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací k pohřebišti a na pohřebišti v zájmu zajištění bezpečnosti.

Článek 3

Působnost řádu pohřebiště

- (1) Ustanovení tohoto řádu se vztahují na veřejné pohřebiště na Rusavě, které je umístěno na pozemcích ve vlastnictví a užívání Obce Rusava, evidovaných v katastru nemovitostí na parcelách č. 2023/1 a 2614/1 jejichž součástí jsou:
  - místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
  - místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek
  - místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách
  - společné hroby
  - smuteční obřadní síňVnější hranice tohoto pohřebiště jsou vymezeny oplocením.
- (2) Řád je závazný pro provozovatele a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro poskytovatele pohřebních a jiných úkonů a služeb, nájemce hrobových a urnových míst, vystavitele pohřbu, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem provozovatele nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.

- (3) Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, řád, zákon o pohřebnictví a občanský zákoník. Smlouva i řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu – speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.
- (4) Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím Zastupitelstva obce Rusava prohlásit za „Čestný hrob“ na základě Pravidel pro udělování ocenění obce Rusava. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“ bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“ přísluší sleva z nájmu a služeb s nájmem spojených ve výši 50 % u jedno-hrobu a urnového místa, ve výši 25 % u dvoj-hrobu.
Nájemce nesmí bez souhlasu Zastupitelstva obce Rusava odstranit hrobové zařízení z hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem, nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je Obec Rusava povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.
- (5) Náhrobek, vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné rozhodnutím Zastupitelstva obce Rusava prohlásit za „Cenný náhrobek“. Nájemce nesmí bez souhlasu Zastupitelstva obce Rusava odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází náhrobek prohlášený za „Cenný náhrobek“, neprojeví zájem nájemci nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je Obec Rusava povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 4

Rozsah poskytovaných služeb

- (1) Na pohřebišti Rusava jsou poskytovány tyto služby:
- nájem místa - pro hroby, hrobky k uložení lidských pozůstatků,
- pro uložení lidských ostatků v urnách;
  - správa pohřebiště a objektů na pohřebišti;
  - vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště;
  - zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby nájemců a veřejnosti;
  - vykonávání dozoru nad dodržováním řádu;
  - vykonávání dozoru nad dodržováním stanovené tleci doby (stanovisko Krajské hygienické stanice Zlínského kraje čj. 219/710/2003 ze dne 25. 3. 2003);
  - běžná údržba pohřebiště včetně zeleně, oplocení, mobiliáře a inženýrských sítí;
  - běžná údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch (v létě i v zimě);
  - zajišťování svozu, odvozu a likvidace odpadů;
  - běžná údržba a úprava společných hrobů a ve sjednaném rozsahu i čestných hrobových míst.
- Individuální - na požadavek nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky
- pohřbívání do hrobů a hrobek,
  - výkopové práce související s pohřbením, nebo exhumací,
  - ukládání zpopelněných lidských ostatků,
  - provádění exhumací,
  - údržba a úprava hrobových míst,
  - propůjčení smuteční obřadní síně k obřadům.

- (2) Na pohřebišti se pohřbívají zpravidla těla osob, které ke dni úmrtí měly trvalé bydliště na území obce Rusava, osob zemřelých na území obce Rusava a těch, jejichž těla byla na území obce Rusava nalezena nebo vyložena z dopravního prostředku, nastala-li smrt v průběhu jízdy.
- (3) Dovolují-li to provozní podmínky, lze provést na pohřebišti pohřbení těl osob zemřelých i z jiných měst a obcí, požádá-li o to vypravitel (objednavatel) pohřbu.
- (4) Zemřelí mohou být na pohřebišti pohřbeni jen s prokazatelným souhlasem provozovatele po předložení listu o prohlídce zemřelého a to zpravidla před vydáním povolení k výkopu hrobu.

Článek 5

Povinnosti návštěvníků pohřebiště

- (1) Návštěvníci pohřebiště jsou povinni se zdržet takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých, nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti: tzn. zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, odhazovat odpadky mimo nádoby k tomu určené a používat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
- (2) Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.
- (3) Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání návykových a psychotropních látek na pohřebišti.
- (4) Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem provozovatele a za podmínek provozovatelem stanovených.
Na pohřebišti není dovolena jízda jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů.
- (5) Parkoviště u pohřebiště je povoleno užívat krátkodobě a na dobu nezbytně nutnou k parkování vozidel návštěvníků pohřebiště a účastníků smutečních obřadů. Užívání tohoto parkoviště k podnikatelské činnosti nebo k reklamě je zakázáno.
- (6) Na parkovišti i na pohřebišti je dále zakázáno provádět opravy, údržbu a mytí vozidel.
- (7) Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech.
- (8) Na pohřebišti platí zákaz vstupu domácích zvířat bez ohledu na jejich velikost.
- (9) Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.
- (10) Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Provozovatel může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.
- (11) Ukládání nádob, nářadí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště mimo odpadu stavebního. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.
- (12) Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.
- (13) Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento řád a provozovatel.

- (14) Smuteční obřadní síň slouží k obřadům pro rozloučení s lidskými pozůstatky v konečné rakvi před uložením do hrobu, hrobky, nebo odvozem ke zpopelnění, nebo k rozloučení se zpopelněnými lidskými ostatky a to všem osobám, i členům jakékoli registrované církve, za rovných podmínek. Jiný způsob užití obřadní síně ke smutečnímu obřadu může povolit provozovatel jen po vlastním uvážení a v souladu se zákonem. Provozní doba se upravuje podle potřeby objednatelů, kapacity obřadů a provozních možností provozovatele.
- (15) Smuteční obřadní síň lze užívat pouze na základě uzavřeného smluvního vztahu mezi provozovatelem a objednatelem a za úplaty dle platného ceníku.
- (16) Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento řád a to vždy s vědomím provozovatele, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.
- (17) Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele. Není dovoleno umístění reklam na stromech, zařízeních pohřebiště ani na hrobových místech a zařízeních.
- (18) Na pohřebišti a v bezprostředním okolí není rovněž dovoleno pořádat bez ohlášení prezentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny subjekty mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči provozovateli.

Článek 6

Povinnosti a činnost provozovatele

Provozovatel je povinen zejména:

- a) Provozovat pohřebiště v souladu se zákonem, tímto řádem a zvláštními právními předpisy (např. zákon o odpadech, zákon o ochraně osobních údajů, zákon o shromažďování apod.).
- b) Stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa dle typu pro každého nájemce.
- c) Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby; pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v §114 odst. 1 občanského zákoníku, jsou-li provozovateli známi.
- d) Vést evidenci související s provozováním pohřebiště dle § 21 zákona o pohřebnictví v elektronické formě s roční frekvencí výtisku a jejich následném svázání. Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
- e) Ukládat Listy o prohlídce zemřelého i doklady o zpopelnění (byli-li předány) v samostatných pořadačích po dobu 3 let po skončení nájmu.
- f) V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
- g) V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen vůči zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
- h) Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. (tzn. vytýčit – označit schématickým plánkem, číselně označit, vyčistit) a to v částech k tomu určených a stavebně připravených minimálně v rozsahu přístupových komunikací, inženýrských sítí a výškového srovnání konečného terénu se zatravněním. Pronajímat tato místa a provádět

- obnovu nájmu zájemcům za podmínek, stanovených zákonem a řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměru.
- i) Novým žadatelům přidělovat přednostně volná hrobová místa v již existujících skupinách, vyklizená od hrobových zařízení předchozích nájemců. Žádný zájemce o pronájem místa na pohřebišti nemá nárok na individuální umístění hrobového místa mimo vymezený prostor stejného charakteru a rozměru.
  - j) Zabezpečovat výkopy hrobů a služby, související s pohřbíváním, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků, (vsypy, rozptyly, uložení uren). Tuto povinnost může zajistit i u třetího subjektu.
  - k) Zajišťovat běžnou údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů a pokynů příslušného správního orgánu. Provádět údržbu cest a chodníků, oplocení, společných zařízení a inženýrských sítí, dbát na úpravu pohřebiště a předkládat návrhy na rozvoj a modernizaci pohřebiště.
  - l) Zajišťovat likvidaci odpadů z pohřebiště předepsaným způsobem včetně jejich základního třídění.
  - m) Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebišti, včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
  - n) Umožnit v souladu s § 4a) zákona o pohřebnictví oprávněným osobám manipulaci se zetlelými a nezetlelými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto řádem.
  - o) Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti způsobem obvyklým, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu, a po dobu minimálně jednoho roku od uplynutí tlečí doby od posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu, a odkaz na zveřejněnou informaci umístí vhodným způsobem na příslušné hrobové místo.
  - p) Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště a to na dobu nezbytně nutnou.

Článek 7

Stanovení tlečí doby

V souladu s výsledky Účelového hydrogeologického průzkumu, zpracovatel ALTEC International s.r.o., se sídlem Tovární 1423, 769 01 Holešov, číslo zakázky 542/2002, červen 2002, a vyžádaným stanoviskem Krajské hygienické stanice Zlínského kraje ze dne 25. 3. 2003, čj. 219/710/2003, je na základě zákona tímto řádem stanovena pro uložení lidských ostatků do hrobů na ústředním pohřebišti tlečí doba v délce minimálně 20 let s možností pohřbívání do prohloubených hrobů.

Článek 8

Užívání hrobového místa

- (1) Nájem hrobového místa (dále jen nájem) vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem – Obcí Rusava, zastoupenou starostou obce a mezi nájemcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, dobu trvání nájmu, výši nájemného a výši úhrady za služby spojené s nájmem. Výše nájemného a ceny služeb spojených s nájmem je stanovena ceníkem, který vydává Obec Rusava.
- (2) Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa, nebo na jiné individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.

- (3) K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je nájemce povinen poskytnout pronajímateli – provozovateli pohřebiště veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno ustanovením § 21, odst. 1 zákona o pohřebnictví, kterými jsou:
- jméno a příjmení osoby, jejíž lidské pozůstatky jsou na pohřebišti ukládány, místo a datum jejího narození a úmrtí pokud jsou známy;
  - údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků (§ 2, písm. o) zákon o pohřebnictví);
  - datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišti včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení;
  - záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, uložené do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy;
  - jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název firmy, sídlo a identifikační číslo nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu;
  - datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy;
  - údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa;
  - údaje o vlastníkovi hrobového zařízení, hrobky nebo náhrobku daného hrobového místa, není-li vlastníkem nájemce a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození;
  - na žádost nájemce může být smlouva doplněna o osoby, které mohou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu v rozsahu jméno, příjmení, trvalé bydliště a datum narození. Lze tak učinit i samostatnou písemnou žádostí.
- (4) Změny výše uvedených údajů a skutečností potřebných pro vedení evidence veřejného pohřebiště je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli.
- (5) V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebiště, na němž se hrob nachází, to je 20 let.
- (6) Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu 20 let.
- (7) Podnájem hrobového místa je zakázán.
- (8) Platným uzavřením smlouvy o nájmu vzniká nájemci právo zřídit na pronajatém místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem smlouvy o nájmu, tímto řádem a pokyny provozovatele, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
- (9) Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze písemnou dohodou mezi provozovatelem, původním nájemcem a novým nájemcem. Rovněž v případě, že původní vlastník hrobky, náhrobku, nebo hrobového zařízení převede vlastnické právo k těmto věcem na nového vlastníka, je povinen o této skutečnosti bezodkladně informovat provozovatele veřejného pohřebiště a předložit správci pohřebiště doklad o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby.
- (10) Je-li nájemcem hrobového místa více spolunájemců, vyberou si ti ze svého středu jednoho, který bude ostatními zmocněn zastupovat je při komunikaci a jednání s provozovatelem v rozsahu minimálně pro zaslání upozornění na konec nájmu, návrhy smluv, předpisy k úhradě ceny nájmu a služeb spojených. Zmocnění se nevztahuje na uzavírání smlouvy o nájmu a službách spojených.
- (11) Bude-li kterýkoliv spolunájemce požadovat jednání a komunikaci či korespondenci s provozovatelem jednotlivě, uhradí správci více náklady s tím spojené nad míru obvyklou dle ceníku provozovatele.
- (12) Právo nájmu hrobového místa přechází na osobu, kterou nájemce určil, popřípadě na svěřenský fond určený nájemcem. Je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný, anebo neurčil-li nájemce nikoho, přechází právo nájmu na jeho manžela, není-li ho, na jeho děti, není-li jich, na jeho rodiče, není-li jich, na jeho sourozence; nežijí-li, pak na jejich děti. Není-li přechod práva nájmu na žádnou z těchto osob možný, přechází právo nájmu na dědice zemřelého. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, je povinna sdělit provozovateli pohřebiště bez zbytečného odkladu údaje potřebné pro vedení evidence veřejného pohřebiště; to platí i pro správce svěřenského fondu.
- (13) Provozovatel pohřebiště může odstoupit od smlouvy o nájmu, s výjimkou smlouvy o nájmu hrobového místa, kde dosud neuplynula stanovená tlecí doba, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu provozovatel písemně vyzval.
- (14) Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení doby trvání smlouvy o nájmu a plní své povinnosti uvedené v §25, odstavci 4 zákona o pohřebnictví, může provozovatel pohřebiště jeho návrh odmítnout jen v případě, má-li být veřejné pohřebiště zrušeno podle § 24 odst. 1.
- (15) Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.
- (16) Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého hrobového místa v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu.
- nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa;
  - zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobek, hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců, dalších osob a neohrožoval jejich bezpečnost;
  - odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště;
  - neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě, je provozovatel oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
- (17) Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
- (18) Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím provozovatele a nájemce je povinen poskytnout správci veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno § 21 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
- (19) Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu, či jiné oznámení.

- (20) Po zániku nájmu se lidské ostatky, o jejichž nové uložení bývalý nájemce nepožádal, ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky uloženy pod úroveň dna hrobu nebo do společného hrobu na tomtéž pohřebišti. Ponechané zpopelněné lidské ostatky se výjimou a uloží do společných hrobů bez úředních obalů.
- (21) Byl-li nájemce hrobového místa před ukončením nájmu prokazatelně vyzván k vyklizení hrobového místa od movitých i nemovitých věcí (v souladu s § 2225 občanského zákoníku), předá nájemce vyklizené hrobové místo do 30 dnů od skončení nájmu. Při vyklizení hrobového zařízení nebo hrobky si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věcí.
- (22) Při nesplnění bodu 21 tohoto článku je hrobové zařízení umístěné na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu, tedy neoprávněně. Není-li smlouvou o nájmu stanoveno jinak a hrobové zařízení nebylo ani na výzvu odstraněno, pak má provozovatel možnost v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit, uskladnit a následně vyzvat vlastníka ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud ani na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá a výtěžek použije na úhradu nákladů.
- (23) Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
- (24) Některá hrobová zařízení nebo hrobky lze provozovateli darovat, po vzájemné dohodě, písemnou darovací smlouvou.

Článek 9

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

- (1) Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník, nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště za jím stanovených podmínek.
- (2) Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí (viz odst. 1) na pronajatém hrobovém místě je vždy zapotřebí i předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám. Ten, kdo tyto práce provádí, je povinen činit tak dle pokynů provozovatele, v souladu se smlouvou o nájmu, tímto řádem a zákonem.
- (3) Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky:
- provozovatel určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny;
  - základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy. Základy pod rám musí být provedeny do hloubky nejméně 50 cm pod terén (pokud jsou vyztuženy);
  - přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů;
  - nápisy na náhrobcích nesmí být v rozporu s obecně závaznými právními normami.
- (4) V případě, že je místo na pohřebišti pronajato ke zřízení hrobky, je nájemce povinen:

- před realizací stavby předložit provozovateli ke schválení projektovou dokumentaci zpracovanou autorizovanou osobou pro projektovou činnost;
- zajistit při stavbě dozor oprávněné osoby;
- po dokončení stavby a odsouhlasení provozovatelem tuto stavbu řádně užívat.

Předložená projektová dokumentace musí mimo jiné obsahovat:

- posouzení okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům);
  - tvar hrobky, rozměry, odvětrávání, typ terénu a půdy, rozsah výkopu;
  - návrh materiálu a hlavních konstrukčních prvků včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením (základové pásy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého výpočtu;
  - určení místa uložení přebytečné zeminy (zajištění oddělení případných lidských ostatků, naložení, odvoz a uložení zeminy na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření);
  - provedení základových pásů včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby;
  - zhotovení stěn, vislé i vodorovné výztuže, otvorů pro patra a odvodnění;
  - svrchní zakončení stavby (betonový věnec, vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě);
  - určení minimální světlosti otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení;
  - obsyp stěny hrobky, úpravy okolního terénu.
- (5) V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky či hrobového zařízení na pohřebišti, odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, a za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušením práce téhož dne odvézt na svůj náklad na určené místo – stanovené v povolení provozovatele. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a jejich průchodnost nesmí být omezována.
- (6) Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit provozovateli a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, který vznikl při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci dle zákona. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.
- (7) Vlastník hrobového zařízení je oprávněn s ním nakládat bez omezení vlastnických práv, včetně odstranění hrobového zařízení z pohřebiště po předchozím projednání s provozovatelem.
- (8) Jednoduché práce nutné k udržování a výzdobě hrobových míst provádějí na pronajatých místech nájemci nebo fyzické, či právnické osoby nájemci pověřené.

Článek 10

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

- (1) Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti lidské pozůstatky pohřbít (viz čl. 11 řádu)

- (2) Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:
- jejich hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2 m;
  - dno hrobu musí ležet nad úrovní kolísání hladiny podzemní vody;
  - boční vzdálenosti mezi jednotlivými novými hroby musí činit nejméně 30 cm;
  - rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkpřpenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.
- (3) Před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských ostatků a vrstva ulehle zeminy nad rakví bude činit nejméně 1,00 m.
- (4) Provozovatel pohřebiště je oprávněn převzít tělo zemřelého k pohřbení do hrobu nebo hrobky nebo lidské ostatky k uložení jen tehdy, je-li skutečnost úmrtí doložena úmrtním listem, průvodním listem k přepravě těla zemřelého (umrlčí pas), zprávou oprávněného orgánu cizího státu nebo listem o prohlídce zemřelého. Pro převzetí jiných lidských pozůstatků k pohřbení do hrobu nebo hrobky se postupuje obdobně, přičemž postačí doložení identifikace jiných lidských pozůstatků (o čí ostatky se jedná, odkud jsou - číslo hrobu a název pohřebiště); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty slouží i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
- (5) Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a provozovatele a způsobem, který odpovídá podmínkám ukládání na daném pohřebišti; u hrobů zpravidla k nohám do niky – sklípku, jinak v ochranném obalu.
- (6) Nezpopeněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele. Převoz exhumovaných nezpopeněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22, odstavce 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací i vyjmutím nezetlelých lidských ostatků z hrobu nebo hrobky musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí. Náklady na exhumaci hradí ten, kdo o ni požádal.
- (7) Pokud jsou lidské ostatky uloženy v hrobu nebo hrobce, není třeba k jejich přemístění v rámci hrobu nebo hrobky, nemá-li být rakev otevřena, souhlasu krajské hygienické stanice.
- (8) Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpopeněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele.
- (9) V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel úhradu nájemného a služeb spojených s nájmem na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby, která obstarává pohřbení zemřelého nájemce. Nepožádá-li nikdo o uzavření smlouvy o nájmu k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností provozovatele toto místo udržovat.
- (10) Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely (mineralizace) spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držíci vcelku. Pro výrobu rakví, ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl lze použít jen omezeně.

- (11) Výplň rakví může být pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír a látky, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla obsahující složky škodlivých látek. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno se spodní částí rakve.
- (12) Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
- (13) Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:
- vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo
  - kovové nebo
  - dle ČSN Rakve
- Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.
- (14) Všechny rakve, včetně exhumačních, musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.

Článek 11

Podmínky pro otevření hrobu – hrobky provozovatelem pohřební služby

- (1) Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud provozovatel pohřebiště, v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky, obdrží:
- písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby;
  - doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby – práce při kopání hrobů na pohřebištech (výpis z živnostenského rejstříku);
  - prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci, a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost;
  - osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
  - doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO a
  - provede protokolární převzetí pracoviště před i po otevření, včetně případných fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.
- (2) Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být provozovatelem pohřebiště seznámen s tímto řádem, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
- (3) Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, je provozovatel pohřebiště oprávněn kdykoli:
- zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
  - požádat o přerušování prací, pokud není dodržováno dohodnuté nebo pokud má oprávněnou obavu z možného poškození zdraví, majetku apod. V takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně zastavit.

- (4) Provozovatel pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřice, dešťových srážek nebo pokrytí povrchu sněhem nebo ledem.
- (5) Náklady vzniklé provozovateli pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 12

Dřeviny, lavičky a ostatní

- (1) Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem provozovatele. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
- (2) Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy.
- (3) Provozovatel může nájemci přikázat odstranění dřeviny vysazené bez jeho souhlasu, případně takovou výsadbu odstranit na náklad nájemce hrobového místa.
- (4) Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů).
- (5) Všechna trvalá zeleň, vysazená na pohřebišti, se stává majetkem zřizovatele pohřebiště.
- (6) Pokud je růstem vzrostlých stromů způsobována nájemci škoda na majetku, rozhoduje o způsobu řešení nebo náhrady příslušný správní orgán.
- (7) Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu provozovatele.

Článek 13

Sankce

- (1) Porušení tohoto řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
- (2) Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví:
  - a) v rozporu s § 4 odst. 1 písmeno f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,
  - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písmeno g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
  - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písmeno h) neoprávněně otevře hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci.
- (3) Za přestupky uvedené v odst. 2 tohoto článku lze uložit pokutu až do výše 100.000,-Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 13

Ostatní ustanovení

- (1) Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.
- (2) Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
- (3) Kontrolu dodržování tohoto řádu provádí provozovatel pohřebiště.
- (4) Výjimky z řádu dle individuální žádosti může schválit Zastupitelstvo obce Rusava.
- (5) Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu vojenských hrobů a pohřebišť, civilních válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní předpisy (viz např. zákon o státní památkové péči).

Článek 14

Zrušující ustanovení

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád veřejného pohřebiště schválený Zastupitelstvem obce Rusava dne 8. 12. 2014.

Článek 15

Závěrečné ustanovení

Řád veřejného pohřebiště nabývá účinnosti dnem 1. 11. 2020

Bohumil Škarpich - starosta: .....

Zbyněk Vašík - místostarosta: .....